

Vodárna Protivec - Návod ke stavbě

LAS 3011 N LAS 4011 TT LAS 5011 H0

V době parního provozu byla voda nezbytnou surovinou pro výrobu páry. Proto musely lokomotivy vždy vyjíždět z výtopy s plnou zásobou a také muselo být postaráno o doplňování vody pomocí vhodně rozmístěných nácestných vodáren. Kapacita vodárny musela odpovídat svým výkonem spotřebě vycházející z denního počtu zásobených lokomotiv a vody užitkové pro stanici. Znamenalo to mít pro každou vodárnu odpovídající zdroj vody a výkonné čerpadlo. Vodárna v Protivci je jednou z nácestných vodáren menší stanice, kde měla své stání i parní lokomotiva.

Před započítím přípravných prací si pozorně prostudujte stavebnici a návod a promyslete si stavební postup. Připravte si potřebné nářadí a pomůcky. Díly ze stavebnice zásadně NEVYTRHÁVEJTE, ale vyřezávejte tak, aby šly lehce z kartonu vyjmout. V opačném případě hrozí jejich nenávratné poškození.

Potřebné pomůcky a materiál ke stavbě: smrkové nebo balsové nosníky (pro velikost N 1x1mm; pro velikost TT 1,5x1,5mm; pro velikost H0 2x2mm), nosník 2x2 event. 3x3mm na vyztužení podélných stran budovy, lihové či syntetické barvy (černá, hnědá), kousek polystyrénového nálitku, drátek o průměru 1mm, disperzní a sekundové lepidlo. Z pomůcek je to nůž s odlamovací čepelí, skalpel, řezací podložka, ocelové pravítko, pinzeta, štětce č. 4-6, brusný papír jemné zrnitosti.

Přípravné práce: K dílu 3 přilepte ze zadní strany díl 4 jako zesílení zdi kolem dveří, díl 7 přilepte ze zadní strany k dílu 6 také jako zesílení zdi okolo okenního otvoru. Okolí a rámy okenních otvorů dílů 2x 12 natřete barvou dřevěného obložení věže vodárny. Sestavte komíny z dílů 2x 18 a 1x 16 – pouze v TT a H0. U velikosti N je vyrobte z balsových hranolků 3x3 mm (2 ks) a 2,7x2,7mm (1 ks). Podle výšky budovy odměřte délku, seřízněte na osmiboký tvar a po nátěru přilepte korunu komínu 17 a 2x 19. U dílů 20 a 21 nabarvěte barvou dřeva konce „krovů, které budou vyčnívat z budovy ven. Připravte si „trámy“ střešní konstrukce – pro N průřez 1x1 mm, délky 3x 41mm a 3x 32mm; pro TT průřez 1,5x1,5mm délky 3x 60mm a 3x 43mm; pro velikost H0 průřez 2x2 mm o délkách 3x 82mm a 3x 59mm. Tyto na koncích natřete barvou dřeva. Stejnou barvou natřete „podbíjení“ střech u dílů 24 a 25.

Sestava budovy: Stavbu zahajte tím, že k základové desce 1 do středu přilepíte díl 2, dále pak díl 3, 5 a 6. Díly 14 a 15 použijte na výrobu římsy v horní části budovy, nejprve nalepte do vyznačeného místa díl 14, poté na něj ve vzdálenosti X (X= pro N 0,5mm, pro TT 0,7mm a pro H0 1,0mm) od dolní hrany římsy nalepte díl 15. Tím by mělo vzniknout osazení pro horní dřevěnou část vodárny. Nyní zaklopte podlahou věže č.11. Pokračujte stavbou přístavku

budovy díly 8, 9 a 10. Nyní je vhodná doba na oblepení rohů budovy proužky novinového papíru kvůli jejich zpevnění. Dále přilepte štuky 2x 27, 23 a 36 na vyznačená místa. Kolem budovy přilepte – s přerušením u dveřních otvorů – podezdívku 26. Nyní je budova připravena k nátěru.

Natírání budovy vodárny: osvědčila se směs malířské barvy (např. Primalex) obarvený tónovacími barvami nebo temperami a smíchaný s několika kapkami disperzního lepidla. Po prvním nátěru doporučuji přebrousit kapky, přechody přes novinový papír v místech vyztužení venkovních rohů a propilovat event. kapky v rozích okenních otvorů. Druhý nátěr po úplném zaschnutí prvního, trochu řidší. Podezdívku natřete barvou kamene, vyztužte prahy – schodu u vchodů a natřete šedou barvou.

Sestava patra: Pokračujte sestavením nádoby na vodu č. 22, natřete tmavou barvou (nejlépe lihovou) a vlepte do stropu č. 11. Sestavte dřevěné patro vodárny z dílů 2x 12 a 2x 13. I zde přelepte rohy budovy proužkem novinového papíru a poté rohy přetřete barvou dřevěného obložení, aby po přelepení obložením „nesvítily“. Přilepte dřevěné obložení věže z dílů 2x 30 a 2x 31. Zkompletujte okna věže vodárny z dílů 34 - POZOR stavebnice je koncipována pro jednodušší instalaci oken věže vodárny z vnitřní strany. Ve skutečnosti jsou okna z vnějšku, zkušenější modeláři mohou okna po sestavení oříznout podle vnějšího rámu a vlepít je zvenčí.

Nyní osadte „krovy“ vodárny i přístavku č. 20 a 21 a provlékněte připravené hranolky konstrukce krovu. Osadte a přilepte střechy 24 a 25. Osadte a zalepte připravené komíny 2x 18 a 1x 16. Kolem nich zhotovte z proužků barveného papíru klempířské prvky. Střechu pokryt přiloženou „eternitovou“ krytinou, u eternitu první řada obráceně rovnou hranou dolů. Nejlépe aplikovat na oboustrannou tenkou samolepku. Na hřebeni použít proužek uprostřed přehnutý jako hřebenáč. Ze štítové strany nalepit návětrná prkna či plechy z papíru nebo barvené balzy. Osadte podle vlastního uvážení okapy (stočená hliníková fólie, nebo zjednodušeně papírový proužek ohnutý do "V" a nabarvený) a svodové roury zhotovené z drátku. Střešní krytinu lze zpevnit a "ustálit" přestříkáním bezbarvým lakem. Nyní sestavte okna 28 a 29, zasklete je, sestavte a zasklete dveře 32 a sestavte 33 a vlepte na svá místa. Přilepte vedle dveří vodoznak – při jeho umístění se orientujte podle fotky skutečné vodárny.

Model je možno dovybavit dalšími detaily, např. konzolí přípojky el. energie, skříní el. rozvaděče, osvětlovacími tělesy apod.

Rozměry modelu: N 62x35x65 mm   TT 82x47x87 mm   H0 113x65x121 mm

Tip pro stavbu: Osvědčilo se hrany budovy a krovy při stavbě napustit vteřinovým lepidlem, karton ztvrdne a přijme vlastnosti plastu, dá se pak opatrně brousit. Zabráni vniknutí malířské barvy mezi vrstvy kartonu při natírání budovy.

Návod je pouze orientační, popisující spíše sled jednotlivých kroků při sestavení modelu, než-li konkrétní modelářské techniky. Každý modelář má svůj vžitý způsob práce a je pouze na něm, jak bude vypadat finální výrobek a jak dalece bude detailně zpracovaný.

Přeji hodně zábavy. V případě dotazů nebo zájmu o další modely budov a doplňků pište na domecky.info@centrum.cz. Modely dalších drážních budov řezaných laserem z kartonu jsou také v nabídce na www.kb-model.eu. Zde lze také stáhnout i tento návod.

Karel Barták
 KBmodel